

**Utdrag ur DIVERSE BREV de flesta mellan
Anna Söderbom och hennes mor Charlotta Söderbom, åren 1886 - 1902**

Odaterat brev (måste vara senast 1889) från John syster Maria (född 1860), till John.

Början av brevet är borta.

Far och Mor må godt, Gud ske tack. Sara äfven, men med lilla Hanna är det ej alldeles bra, hon lider af reumatism. David (brodern) är flitig och snäll. Helsa Anna mycket, då Du skrifer till henne. Adieu! 1000tals hjertliga helsningar från oss alla! Din tillgifna syster Maria

Den 27/2 1886 från Anna Söderbom i Lenhofda (troligen på besök i sin fästman Johns föräldrahem) **till brodern Gustaf**

Kära bror Gustaf! Stackars lille pojk som har haft så ondt i dina händer. Vet du attt jag har ej varit ute på fjorton dar. Jag blef i söndags åtta dar sen sjuk i skarlakansfeber. John tycker att det är alldeles utmärkt att jag inte får gå ut, ty han säger "att det är bra att öfva tålamodet." Du helsas hjertligt af din syster Anna

Den 27/7 1886 från Anna Söderbom i Kosta till brodern Gustaf

Käraste Gustaf! Som du ser är jag nu hemkommen från Lenhofda. Medan jag var i Lenhofda företog vi ungdomar i prestgården tillsammans med ---- en liten lusttur. Onsdagen den 30 juni kl. 6 på morgonen reste vi från Lenhofda. Vi hade 3 skjutsar, första vagnen drogs af Prinsen och Bruna. Andra vagnen drogs af en liten häst från Sunagården som kallas Blända och tredje vagnen drogs af en häst från Nöbbledbyn. Först reste vi till Kråkenäs. Der åto vi först frukost i en bondgård, sedan besågo vi Kråkenäs herrgård. Du kan ej tro, så förtjusande der var. Den stora sjön Innaren går alldeles intill herrgården. Middag åto vi äfven i Kråkenäs, men ej inne utan i det gröna. Nu må du inte tro att vi togo oss mat var vi kommo, utan vi åto matsäck hela tiden Kl. 5 på aftonen fortsatte vi till Hof, där bor Strömbergs, släktingar till Sjöstrands. Efter intagen qvällsvard begåfvo vi oss till Vexjö. Följande morgon fortsatte vi till Kronoberg och sedan hem. Med få ord säger jag om resan, att den var treflig och angenäm.

10/1 1887 från mormor Charlotta Söderbom (Kosta) till John Sjöstrand

Mottag sjelf och framför till Föräldrar och Syskon våra hjertliga tacksägelser för i går. Jag har nu delgifvit Far Johns och mitt sista samtal i går och han har tillsammans med mig den önskan att edert bröllopp skulle bli framflyttadt till i juni, så hunne vi stöka undan vår flyttning och Far att tvätta sig riktigt ren från Hyttsotet. Äfven tro vi att tiden kan väl behövas för att få ett om än aldrig så trefligt hem i ordning.

5/12 1888 från mormor Charlotta Söderbom (de har ny flyttat från Kosta till Hofmantorp) **till dottern Anna**

Jag gratulerar dig så mycket på Annadagen. Jag påminner mig den första Annadagen, sen du var född, så kom Farmor och gaf dig en karamäll och den gömde jag tills du blef så stor att du kunde taga den. Hvert har åren mellan då och nu tagit vägen, och de hafva ilat fort. – Jag undrar så mycket om du skulle hinna med att sticka far en maglapp till jul. Färgen får du

bestämma, blott ingen giftig. – Från Arvid har vi haft bref. Det blef inget af med fars Kostaresa. Jannes vill vi skall komma dit till jul, men det vill ej jag, ty det är så förfärligt oroligt på Kosta. (De hade nu flyttat till Hofmantorp.)– Farväl med dig för denna gång, min lilla Pi. Hälsa John så hjertligen från oss. Gud vare med oss alla önskar din Mor Charlotta

3/1 1889 från mormor Charlotta Söderbom till dottern Anna

Kära älskade Barn! Tack för julklappen och brefvet. Ett godt nytt år önskas eder av fader Johan och Mor Charlotta. Vår julafton förflöt i stillhet och lugn men bra tomt och besynnerligt att vara bara far och jag vid julaftonsbordet. Ida klädde en riktigt ståtlig julgran och den lilla söta julängelen jag fick af dig har sin plats i den. Gerna vill jag uppfylla eder önskan angående litens kläder. - Från Arvid och Gustaf hade vi bref till jul och nyår. - Glöm nu ej att sköta om dig och var lugn och vid gladt mod samt i rörelse och värksamhet så långt dina krafter tillåta.

Våren 1889 från mormor Charlotta Söderbom till dottern Anna

I förra veckan bykte jag och denna har jag styrt i ordning metvurst. Far är och fiskar allt ibland och hvar gång säger han 'den som ej hade så långt till lilla Pi, så skulle jag skicka henne fisk' - I tisdags handlade Janne (son till Johan och hans förra fru, halvbror till Anna) af Otto i Ormeshaga plan till glasbruk. - Hur långt har du kommit med litens utstyrsel? Mina tankar äro hos eder både bittida och sent.

Den 17 maj 1889 från farmor Ulrika Sjöstrand, född Spånberg 1818, till John och Anna Sjöstrand (då bosatta i Angelstad)

Tack för er vänliga bjudning, det skulle visst varit obeskrifligt kärt att kunnat efterkomma den, men du vet att Far (farfar David Sjöstrand) undviker långt kortare resor, därför att det är ett lidande för honom. Äfven jag, ehuru 3 år yngre (71 år), känner ålderdomsskröpligheterna rätt allvarsamt. Knäna känns darrande och gången blir osäker och vacklande, att jag ej i Angelstads kyrka skulle våga bära eder lille käre gosse, men på bönens armar jar jag burit både honom och hans föräldrar. Den kära Mormor Charlotte har bättre vigyr att bära lille dottersonen till det Heliga Dopet. – Roligt att Anna är kry och har gott om di. Altid din dig älskande Moder Ulla.

Denne son Bengt dog samma år.

29/7 1889 från mormor Charlotta till dottern Anna (troligen i Angelstad)

Lilla kära Anna! Jag tänker så ofta på eder och önskar så ofta att vi skulle var lite närmare hvarandra, men så tänker jag sedan att jag syndar när jag önskar och säger så, Gud förlåt mig.

15/8 1889 från mormor Charlotta till dottern Anna (troligen i Angelstad)

Tack för brefvet men det var ej långt. När du skurit bönorna och saltat dem skall de stå och safta sig. Sedan skall de saltas om men ej taga mera af den laken Du stretar väl ensamman kan jag tro medan piga är sjuk. - Hit kom i går ett sigenarefölje tolf man långt, de äro ej roliga att taga emot. Gud vare med oss och hjälpe oss alla önskar Mor Charlotta

Brev från mormor Charlotta och morfar Johan, troligen våren 1891, då John och Anna Sjöstrand flyttat till Tofteryd, till dottern Anna

Charlotta: Att dina armar voro förbi efter att så många timmar bära Elsa undrar ingen på (Elsa född i sept. 1890). – Det har tagit sig litet med bageriet och vi skall väl tro att det blir allt bättre och bättre då det hinner att bli känt. (Har de alltså satt upp ett litet bageri?) Vi tänka behålla Ida för det vi kan lita på att ej några slantar -- i hennes ficka och så får hon hafva försäljningen om hand och biträda i bageriet, men så få vi ha en till för att hjälpa mig i köket och brygga dricka. Det blir ej mindre än 3 tjenarinnor, hur skall jag kunna styra dem. – Du talade ej om hur det var med det du packade i Angelstad, om allt var helt. Så roligt att folket i Tofteryd ger er mat. Den goda ostkakan ville jag varit med om att äta opp. Jag hoppas att innan årets slut, om Gud så vill, få komma och hälsa på eder Jag kommer nog då äpplena bli mogna. Så roligt att Elsas utslag blir bättre. Det lilla kära barnet, hvad det är roligt minnas hennes joller. När hon säger Mormor, så tala om det för mig. Skulle det vara en oöfvervinnelig kostnad att fotografera henne?

Johan: Mor har legat sedan i går men är nu bättre. När hon blir bra är det första hon gör, så skrifver hon till Elsa. Jag är så 'krank' i alla mina leder. Så fort mor blir bra så reser jag till Nybro och badar. Mor leds mäst efter den lilla grinollan. Mycken lycka på edert nya ställe. Många, många kära hälsningar önskas eder af mor och fader Johan.

26/4 1892 från mormor Charlotta till dottern Anna

Kära älskade barn! Tack för hemma! Min hemresa gick lyckligt Härhemma voro de friska och vid godt mod och välkomnade mig hem. Ni må tro att Far och Gustaf fingo en glad uppsyn när jag sade att om vädret blir så varmt att Elsa och Bärtil kunna vara ute, så kommer hela sjostrandska familjen i Tofteryd hit, när John skall profva till Ljuder, ja måtte det bli så. Jag ber dig så innerligt, min lilla snälla Anna, var tolig och nöjd och betänk att det för dig kunde vara mycket värre än det är och genom otolighet och missnöje blir lugnet och friden störd.

23/8 1892 från mormor Charlotta till dottern Anna

Dagen efter jag sist skref till dig föddes Jannes (Janne Söderbom, halvbror till Anna) flicka och döpt är hon för länge sen. Jag höll henne till dopet i stället för dig och hon fick namnen Gerda Ulrika Charlotta (Gerda Söderbom, senare gift med Ernst Foghammar). Om Elsa ändå vore så stor så hon kunde komma till Mormor, skulle det vara roligt. Är hon snäll om nätterna och talar hon mycket? Börjar Bertil ta snusdosan och är han fortfarande lika snäll om nätterna som han var här och tycker han om att vara ute. - Lugn och stark värme ha vi om dagarna och det tycker landtmannen om. Många kära hälsningar till eder och mina kära småttingar

18/9 1892 från mormor Charlotta till dottern Anna

Kära Anna lilla! Gratulera min lilla rara tös (Elsa) från mormor.- I dag ha vi snickare här och de slår och bankar på många håll så jag kan knappt skriva. Kan Bertil ta fast dosa ännu? – I förgår blef det genom kort oss tillkännagifvit att Hanna Sjöstrand är förlofvad och jag vill i dagarna skriva och lyckönska henne. Gif lilla tösen en lång kyss från mormor och morfar.

4/10 1892 från mormor Charlotta till dottern Anna

Kära älskade Anna! I morgon skall Gustaf resa bort att sälja glas till Stockholm, Göteborg och Kristiania. – Far håller på att plocka upp löken, ni skall få nån smaklåda. Ja ack, du gode Gud om ni kunde komma oss litet närmare. Var tolig och förbida Herren och låtom oss först söka efter Guds rike och hans rättfärdighet, så faller oss allt annat till. - Jag skall försöka köpa dig till en rullgardin, när jag reser till Wexiö. – Säg min lilla Elsa att mormor blef så glad för att hennes mor sade att hon är snäll. Bertil har väl inga tänder än? - Gif mina småttingar en kysspluring från Mormor

28/4 1893 från mormor Charlotta till dottern Anna

Nu gör jag eder ett förslag och det är att om det ej är John emot, du och barnen resa hit så långt före John skall resa och profva. Om du vill vara här och John, då han varit och profvat reser häråt och så följer du och Bertil med hem, och Elsa stanna här, tills du behöfver mig, då komma Elsa och jag till eder. Halfva resan bestå vi och så kan du få litet hjälp med, om du har något som skall sys och hjälp till barnen skall du få, ty i år ha vi ej så stökigt som i fjol. Du behöfver alls icke tänka att du är på det viset (uttryck för att Anna väntar barn; Eva föddes i augusti), ty här är många som gör dig sällskap. Skämt åsido, är det vår innerliga önskan att ni kommer. Resan blir dig väl icke så dyr, om du tänker rätt på saken. Omkring den 15 maj komma Arvid (Söderbom, styvson), Gerda (hans fru) och Märta (Gerdas tvillingsyster) från Tyskland. De komma troligtvis till oss öfver en enda dag. – I går kom här 8 tum djup snö, det är så vackert. Rädisor och ärter ha vi uppe, potater, morötter, palsternackor, lök, persilja äro äfven i jorden. Om måndag skall Johanna Elmlund och Carl Per och Clara resa till Amerika. Denna veckan har jag lappat linne, och i och med detsamma lagat i ordning till dig lappar som bli nyttiga framdeles. Nya kökshanddukar skall du äfven få några. Tänk ut det på bästa vis, bara ni kommer. Vi önska det så mycket. Ni få ej bli onda på mig för mitt käx, men vår längtan är så stor. Säg min lilla Elsa att hon får se oxar och hästar och höns om hon kommer hit. Hälsa John och barnen så innerligt från oss och varder du hälsad från Morfar och Mormor. Skrif snart!

7/5 1893 från mormor Charlotta till dottern Anna

Alldeles ensam hemma från kyrkan och efter min enskilda gudstjenst och medan middagen kokar, skrifver jag till dig och tackar för ditt bref. Vi tycka allesammans att det blir roligt, då du och barnen komma. John väntar vi då han profvat. – Spinneriet är i gång och man kan få garn, då man lämnar in ullen och bara betala spinnlön. Om du kunde åka efter häst till Stockaryd, så du sluppe att ligga i Näsjö öfver natten, så blefve resan dig billigast. – Det är litet främmande att vänta Arvid för att Gerda och Märta äro med, emedan de äro så godt som obekanta.

Odaterat brev, troligen hösten 1897, från mormor Charlotta till dottern Anna

Tack för ditt bref. Ack, om jag nu kunde skrifva som jag ville, men det kan jag ej. - Anna lilla, detta bref är innehållslöst, men räkna ej med mig, jag kan ej bättre. Glöm mig ej beder mor Charlotta

1/11 1897 från mormor Charlotta till dottern Anna

Tack för ditt sista brev. Jag har dröjt så länge med att skriva, ty jag känner mig så kraftlös och skälvandes i kroppen och ingenting blir af för mig. Hur långt har lilla Kerstin nu kommet, nu har hon väl blifvit något snällare. Af varmaste hjerta lyckönskar jag dig på födelsedagen. Anna lilla, jag blir alltmera vimsig och kan icke tänka. Var helsad från din ömma mor Charlotta

15/10 1898 från mormor Charlotta till dottern Anna

Kära Anna! Nu äntligen är den långsamma väfven i ordning., hoppas den är bra. Angående din slagtning kan jag ingenting säga, du kan nog reda dig sjelf. Moster Mina hade visserligen velat lämna en beskrifning på metvurst, men hon sade att 'jag tycker icke om den sjelf, så jag vill ej rekommendera den'. Garnet får du ej någon räkning på än så länge. Farväl, skrif snart till mig.

15/6 1900 från mormor Charlotta till Elsa

Tack för ditt brev. När du nu kommer till Mormor, så får du lof en lördagsafton att resa hit samt taga Elsa Söderström med dig. Ni blir två damer i ett sällskap och kan ni nog resa ensamma utan att behöfva någon kammarjungfru som passar eder upp. Två sådana små snälla damer som ni är, reser nog så lång väg ensamma utan att Mormor behöfver vara orolig för eder resa? Mycket frukt synes det ut att blifva i år, så nog skall jag spara på bären till ni kommer hit. Jag skulle önska att mor Anna komme med och hade dina små syskon (6 stycken! -Bertil, Eva, Olle, Nils, Kerstin, Birger) med sig, så att de finge smaka och se på Morfars vackra krusbär. Sedan längre fram får du komma hit, äfven då en lördagsafton, och plocka äpplen samt päron. Många kära hälsningar till dig, alla dina syskon samt far och mor från Mormor och Morfar samt morbror Anton (Flammén) och moster Mina (syster till Charlotta. - Anton och Mina har nu flyttat till Johans och Charlottas hus.)

12/7 1902 från morfar Johan till svärsonen John (mormor Charlotta hade avlidit den 1 juli)

Min sorg är gränslös. Jag vet intet vad jag gör eller skrifver. Mina ekonomiska affärer är också svåra och dåliga. Jag ämnar begära urarfva konkurs samt beder dig att insända till mig den rästerande fordran du har att fordra af mig, så att jag har den nästa tisdag, då jag ämnar att hafva bouppteckning. Eder sorgsne fader Johan. Jag längtar att hälsa på eder alla, men jag är så utfattig, så att jag ej kan, har intet att resa med.